

**PRZEWODNICZĄCY
KRAJOWEJ RADY SĄDOWNICTWA
WP.420.116.2024**

Warszawa, 24 marca 2025 r.

**Dariusz Salamończyk
Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu**

W odpowiedzi na pismo z dnia 11 grudnia 2024 r. (znak: SPS-WP.020.300.9.2024) uprzejmie przedstawiam w załączeniu opinię Krajowej Rady Sądownictwa w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu oraz ustawy – Kodeks karny (druk sejmowy nr 908).

**Przewodniczący Krajowej Rady Sądownictwa
sędzia Dagmara Pawełczyk-Woicka**

/podpisano elektronicznie/

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L. dz. SPS-WP.020.300.18.2024

Data wpływu 25.03.25r.

KRAJOWA RADA SĄDOWNICTWA

OPINIA
KRAJOWEJ RADY SĄDOWNICTWA

z dnia 18 marca 2025 r.

w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu oraz ustawy - Kodeks karny (druk sejmowy nr 908)

Krajowa Rada Sądownictwa, po zapoznaniu się z poselskim projektem ustawy o zmianie ustawy o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu oraz ustawy – Kodeks karny (druk sejmowy nr 908), przekazanym do zaopiniowania przy piśmie Zastępcy Szefa Kancelarii Sejmu z dnia 11 grudnia 2024 r. (znak: SPS-WP.020.300.9.2024), opiniuje go pozytywnie z poniższymi uwagami.

Na wstępie podkreślić należy, że w kompetencji Krajowej Rady Sądownictwa przyznanej treścią art. 3 ust. 1 pkt 6 ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa leży opiniowanie projektu jedynie w części dotyczącej zmiany treści art. 256 §1a kk, stąd ograniczony zakres niniejszej opinii.

Norma prawna zawarta w przepisie objętym jednostką redakcyjną art. 256 § 1a została wprowadzona ustawą z dnia 7 lipca 2022 roku o zmianie ustawy kodeks karny i innych ustaw (Dz. U. poz. 2600). Kryminalizuje ona zachowania polegające na propagowaniu ideologii nazistowskiej, komunistycznej, faszystowskiej, jako takich lub jakiejkolwiek innej ideologii odznaczającej się nawoływaniem do użycia przemocy w celu wpływania na życie polityczne lub społeczne.

Stanowi ona znamionowe uzupełnienie obowiązującego wcześniej art. 256 § 1 kk, którego dyspozycja obejmowała propagowanie totalitarnego ustroju państwa, wyłączając przed nawias ustrój nazistowski, komunistyczny i faszystowski. Zawiera również czasownikowe znamię w postaci nawoływania do nienawiści na tle istniejących pomiędzy ludźmi różnic naturalnych bądź światopoglądowych (narodowych, etnicznych, rasowych, wyznaniowych-bezwyznaniowych).

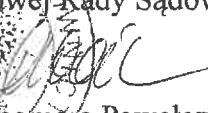
Niniejsza propozycja legislacyjna zawiera wyegzemplifikowanie z palety „ideologii nawołujących do użycia przemocy w celu wpływania na życie polityczne i społeczne” ideologii

„Organizacji Ukraińskich Nacjonalistów frakcja Bandery (OUN-B) i Ukraińskiej Armii Powstańczej (UPA), która doprowadziła do ludobójstwa na Wołyniu i w sąsiednich regionach w latach 1943-1945”.

Powyższa propozycja przewidująca rozbudowanie treści przepisu kodeksu karnego ma być, w zamyśle projektodawców, zsynchronizowany z propozycją zmiany treści przepisów ustawy z dnia 18 grudnia 1998 roku o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, z których jeden (art. 1 pkt 1 lit. a) opisujący przedmiot regulacji ustawy a drugi (art. 2a) definiujący zbrodnie członków i współpracowników ukraińskich nacjonalistycznych organizacji, wymienia Organizację Ukraińskich Nacjonalistów frakcji Bandery (OUN-B) i Ukraińską Armię Powstańczą (UPA) oraz inne ukraińskich formacji kolaborujące z Trzecią Rzeszą Niemiecką.

Nie negując potrzeby zmian w treści przepisów ustawy o IPN oraz wyciągnięcia przed nawias znamienia czasownikowego propagowania ideologii szeregu organizacji nacjonalistów ukraińskich zauważyć jednak należy, że wyszczególnienie podmiotów w treści proponowanego przepisu Kodeksu karnego jest jednak węższe aniżeli te z treści proponowanych przepisów z ustawy o IPN co nie znajduje racjonalnego uzasadnienia i brak jest do tej kwestii odniesienia w uzasadnieniu zamierzenia nowelizacyjnego. Jeżeli zaś intencją projektodawcy było objęcie znamieniem czasownikowym „publicznego propagowania ideologii” wszystkich tych formacji ukraińskich wymienionych w art. 1 proponowanej ustawy to, unikając niepotrzebnych powtórzeń, należało odesłać do odpowiednich treści ustawy o IPN.

Innym defektem projektu jest modyfikacja treści przebudowywanego przepisu o frazę końcową¹, która stanowi konstatację historyczną nie mającą żadnego znaczenia normatywnego. Jest wprowadzeniem zdania złożonego, które zgodnie z zasadami techniki legislacyjnej, nie jest właściwą formą konstruowania normy prawnej.

Przewodniczący
Krajowej Rady Sądownictwa

sędzia Dagmara Pawełczyk-Woicka

¹ słowa „która doprowadziła do ludobójstwa na Wołyniu i w sąsiednich regionach w latach 1943- 1945”